

Opravična št.:

Up-522/04

ECLI:

ECLI:SI:USRS:2005:Up.522.04

Akt:

Ustavna pritožba A. A. zoper:

- sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. II Kp 279/2004 z dne 30. 6. 2004 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani št. Ks 981/2004 z dne 15. 6. 2004;

- sklep Okrožnega sodišča v Ljubljani št. III K 156/2003 z dne 1. 7. 2004;

- sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. II Kp 375/2004 z dne 6. 9. 2004 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani št.

Ks 1176/2004 z dne 6. 8. 2004 in

- sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. II Kp 444/2004 z dne 27. 10. 2004 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani št. Ks 1470/2004 z dne 6. 10. 2004

Izrek:

Ustavna pritožba A. A. zoper: - sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. II Kp 279/2004 z dne 30. 6. 2004 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani št. Ks 981/2004 z dne 15. 6. 2004; - sklep Okrožnega sodišča v Ljubljani št. III K 156/2003 z dne 1. 7. 2004; - sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. II Kp 375/2004 z dne 6. 9. 2004 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani št. Ks 1176/2004 z dne 6. 8. 2004 in - sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. II Kp 444/2004 z dne 27. 10. 2004 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani št. Ks 1470/2004 z dne 6. 10. 2004 se ne sprejme.

Evidenčni stavek:

Ker zatrjevane kršitve ustavnih pravic očitno niso podane, Ustavno sodišče ustavne pritožbe ni sprejelo v obravnavo.

Geslo:

1.5.51.2.2 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku odločanja o ustavni pritožbi - Nesprejem, ker očitno ni kršitve ustavnih pravic.

5.3.13 - Temeljne pravice - Državlanske in politične pravice - Procesna jamstva, pravica do obrambe in poštenega sojenja (19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31).

5.3.13.13 - Temeljne pravice - Državlanske in politične pravice - Procesna jamstva, pravica do obrambe in poštenega sojenja (19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31) - Neodvisnost (23).

5.3.13.14 - Temeljne pravice - Državlanske in politične pravice - Procesna jamstva, pravica do

obrambe in poštenega sojenja (19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31) - Nepristranskost (23).

5.3.13.3 - Temeljne pravice - Državljsanske in politične pravice - Procesna jamstva, pravica do obrambe in poštenega sojenja (19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31) - Dvostopenjska sodna pristojnost (25).

Pravna podlaga:

Člen 19, 20, 23, 25, Ustava [URS]

Člen 55.2.1, Zakon o Ustavnem sodišču [ZUstS]

Opomba:

Polno besedilo:

Up-522/04-14

4. 1. 2005

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus ustavne pritožbe A. A. iz Ž., ki ga zastopa odvetniška družba B. in partnerji, o.p., d.n.o., Z., na seji senata dne 22. decembra 2004 in v postopku po četrtem odstavku 55. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94)

sklenilo:

Ustavna pritožba A. A. zoper:

- sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. II Kp 279/2004 z dne 30. 6. 2004 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani št. Ks 981/2004 z dne 15. 6. 2004;

- sklep Okrožnega sodišča v Ljubljani št. III K 156/2003 z dne 1. 7. 2004;

- sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. II Kp 375/2004 z dne 6. 9. 2004 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani št.

Ks 1176/2004 z dne 6. 8. 2004 in

- sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. II Kp 444/2004 z dne 27. 10. 2004 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani št. Ks 1470/2004 z dne 6. 10. 2004

se ne sprejme.

Obrazložitev

A.

1. Prvostopenjsko sodišče je z izpodbijanimi sklepi pritožniku podaljšalo pripor iz pripornega razloga ponovitvene nevarnosti po 3. točki prvega odstavka 201. člena Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 63/94 in nasl. - v nadaljevanju ZKP). Pritožnik je v kazenskem postopku zaradi kaznivega dejanja prepovedanega prehoda čez državno mejo po drugem in tretjem odstavku 311. člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 63/94 in nasl. - KZ). Višje sodišče je pritožbe zavrnilo kot neutemeljene. Pritožnik izpodbija tudi sklep Okrožnega sodišča št. III K 156/2003, s katerim je bil zavrnen njegov predlog za odpravo pripora oziroma nadomestitev pripora s hišnim priporom.

2. Pritožnik zatrjuje kršitev 19., 20. in 25. člena Ustave ter 23. člena Ustave v zvezi s tretjim odstavkom 5. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94 - EKČP). V zvezi s kršitvijo 19. člena Ustave navaja, da ugotovitve sodišča, na katere je oprlo svoje odločitve o priporu ter o njegovem podaljšanju, niso takšne, da bi utemeljevale obstoj realne nevarnosti ponavljanja kaznivih dejanj. V pritožnikovem primeru naj ne bi bile konkretizirane okoliščine, ki pomenijo konkretno nevarnost, da bo pritožnik s kaznivimi dejanji nadaljeval. Prav tako pritožnik navaja, da sklepi ne vsebujejo razlogov, ki bi utemeljevali neogibnost pripora za varnost ljudi oziroma premoženja. V zvezi s kršitvijo 23. člena Ustave pritožnik zatrjuje, da je preiskava trajala maksimalni dopustni čas, medtem pa je bil pritožnik vseskozi v priporu.

Po vložitvi obtožnice je bil v priporu še skoraj pol leta, ne da bi se glavna obravnava sploh začela. Višje sodišče naj ne bi odgovorilo, zakaj med preiskavo niso bili izvedeni vsi nujni ukrepi, ki bi zagotovili nemoten potek glavne obravnave, ter zakaj je do obravnave prišlo šele več kot pet mesecev po vložitvi obtožnice. S takšno pavšalno obrazložitvijo Višjega sodišča naj bi mu bila kršena pravica do pravnega sredstva iz 25. člena Ustave. Pritožnik zatrjuje tudi kršitev tretje alineje 29. člena Ustave ter 54. člena Ustave. Predlaga, naj Ustavno sodišče izpodbijane sklepe razveljavi.

B.

3. Po določbi drugega odstavka 19. člena Ustave se nikomur ne sme vzeti prostost, razen v primerih in po postopku, ki ga določa zakon. Po določbi prvega odstavka 20. člena Ustave se sme oseba, za katero obstaja utemeljen sum, da je storila kaznivo dejanje, pripraviti samo na podlagi odločbe sodišča, kadar je to neogibno potrebno za potek kazenskega postopka ali za varnost ljudi. Po 3. točki prvega odstavka 201. člena ZKP se sme pripor odrediti v primeru, če teža, način storitve ali okoliščine, v katerih je bilo kaznivo dejanje storjeno, in osebne lastnosti posameznika, njegovo prejšnje življenje, okolje in razmere, v katerih živi, ali kakšne druge posebne okoliščine kažejo na nevarnost, da bo ta ponovil kaznivo dejanje, dokončal poskušeno kaznivo dejanje ali storil kaznivo dejanje, s katerim grozi. Ustavno sodišče je v odločbi št. U- I-18/93 z dne 11. 4. 1996 (Uradni list RS, št. 25/96 in OdlUS V, 40) in v drugih odločitvah v zvezi s priporom opredelilo pogoje, ki morajo biti izpolnjeni za ustavno dopustnost posega v osebno svobodo posameznika. Nanje se Ustavno sodišče sklicuje tudi v tej zadevi.

4. Pri odločanju o podaljšanju pripora ter o predlogu za odpravo pripora oziroma njegovo nadomestitvijo s hišnim priporom so sodišča ugotovila obstoj elementov, potrebnih za odreditev pripora zaradi ponovitvene nevarnosti. Sodišča so obstoj utemeljenega suma kot temeljnega pogoja za pripor utemeljila na podlagi pravnomočne obtožnice. Obstoj pripornega razloga ponovitvene nevarnosti so sodišča utemeljila s tem, da naj bi pritožnik štiriindvajsetkrat sodeloval pri izvršitvi očitane kaznivega dejanja v obdobju štirih mesecev, skupaj s še drugimi soobdolženci. Sodišče je glede na obširno kriminalno dejavnost s številnimi stiki z večino soobdolžencev ugotovilo, da pritožniku legalno zasluženih prihodkov ne zadoščajo. V obrazložitvi je kot okoliščina upoštevana tudi dejstvo, da naj bi bila kriminalna združba, katere pripadnik je bil pritožnik, nedvomno vzpostavljena za izvajanje kriminalne dejavnosti v večjem obsegu in v daljšem časovnem obdobju. S prihodkom na

prostost naj bi se obdolženci, tudi pritožnik, vanjo lahko ponovno vključili. Sodišče je obrazložilo tudi, zakaj je odreditev pripora neogibno potrebna za varnost ljudi. Pri tem je upoštevalo predvsem neprimerne načine prevoza, nesorazmerne cene prevoza in ogroženost zdravja ljudi itd. Glede na izkazano kriminalno dejavnost sodišče v konkretnih primerih ni našlo razlogov za nadomestitev pripora s hišnim priporom, kar je v izpodbijanih sklepih obrazloženo.

5. Sodišča so opredelila konkretne okoliščine, na podlagi katerih so sklepala o obstoju realne nevarnosti, da bi pritožnik na prostosti ponavljal istovrstna kazniva dejanja, in ob upoštevanju načela sorazmernosti presodila, da je pripor neogibno potreben za varnost ljudi ter da ga ni mogoče nadomestiti z milejšim ukrepom.

6. Ker so sodišča pri odločanju o podaljšanju pripora presodila vse, kar je pomembno za odločitev o ustavno dopustnem posegu v osebno svobodo, in svojo odločitev razumno obrazložila, niso ravnala v neskladju s prvim odstavkom 20. člena Ustave. Zato tudi niso kršila pritožnikove pravice do osebne svobode iz prvega odstavka 19. člena Ustave.

7. Očitno neutemeljen je tudi pritožnikov očitke kršitve 25. člena Ustave. Pravico iz 25. člena Ustave je, kot navaja že pritožnik, treba razumeti kot pravico do učinkovitega pravnega sredstva. Ta pravica je kršena, če v obrazložitvi sodne odločbe niso navedeni razlogi, na katerih odločitev temelji.

Ustavno sodišče ocenjuje, da so sodišča v izpodbijanih odločbah navedla vse potrebne argumente za svojo odločitev, pritožbeno sodišče pa je argumentirano odgovorilo na konkretne navedbe pritožnika v vloženi pravnih sredstvih.

8. Po določbi prvega odstavka 23. člena Ustave ima vsakdo pravico, da o njegovih pravicah in dolžnostih ter o obtožbah proti njemu brez nepotrebne odlašanja odloča neodvisno, nepristransko in z zakonom ustanovljeno sodišče. Pravica do sojenja brez nepotrebne odlašanja zagotavlja posamezniku, da bo lahko v razumnem času s sodnim varstvom uveljavil svojo pravico. Na kazenskem področju pa zagotavlja posamezniku, zoper katerega je bil uveden kazenski postopek, da bo ta v razumnem roku končan s pravnomočno odločitvijo sodišča. S tem bo posameznik rešen bremena negotovosti in posledic, ki jih ima zanj uveden kazenski postopek. Med možnimi posledicami je vsekakor najhujša prav ta, da je zoper njega lahko odrejen pripor. Ustavno sodišče je že v odločbi št. Up-155/95 z dne 5.

12. 1996 (OdlUS V, 190) zavzelo stališče, da prvi odstavek 23. člena Ustave varuje tudi zoper nerazumno dolgo trajanje pripora.

9. Pravica do sojenja brez nepotrebne odlašanja je zagotovljena ne glede na to, ali je posamezniku v času kazenskega postopka odvzeta prostost ali ne. Vendar pa je treba upoštevati, da pomeni pripor poseg v ustavno pravico do osebne svobode, urejeno v prvem odstavku 19. člena Ustave.

Zato so kriteriji za presojo razumnega časa, v katerem mora biti izdana sodba, v primerih, ko je obdolženec v priporu, strožji. Na navedene kriterije, opredeljene v odločbi št. Up- 155/95, se Ustavno sodišče v celoti sklicuje tudi v tej zadevi. Če namreč glede na okoliščine kazenskega postopka in ravnanje obdolženca v kazenskem postopku ni zagotovljeno hitro postopanje vseh organov, ki sodelujejo v kazenskem postopku, obravnavana pravica zagotavlja tudi, da se pripornik po preteku časa, ki ga je še mogoče označiti kot razumen čas, izpusti in da se brani obtožbe s prostosti.

10. Ustavno sodišče je pritožnikov očitke nerazumno dolgega trajanja pripora presojalo v časovnem okviru od njegove odreditve do sprejema sodnih odločitev, ki jih pritožnik z ustavno pritožbo izpodbija.

Pritožnik je v priporu od dne 18. 6. 2003. Obtožnica je bila vložena 15. 12. 2003, to je skoraj šest mesecev od odreditve pripora. Obtožnica je postala pravnomočna dne 19. 3. 2004. Zoper nekatere odločitve sodišč je pritožnik vlagal pravna sredstva ter ustavne pritožbe. Iz izpodbijanih odločb ter ocene Ustavnega sodišča izhaja, da gre za zahtevno zadevo (36 obtožencev, 47 kaznivih dejanj), tako po dejanski kot pravni (zlasti glede dokaznega postopka) plati. Iz podatkov, ki jih je Ustavnemu sodišču posredovalo Okrožno sodišče, izhaja, da sodišče redno opravlja procesna dejanja, saj je dne 31. 5., 1. 6., 2. 6., 7. 6., 8. 6., 9. 6., 15. 6., 16. 6., 17. 6., 21. 6., 22. 6., 23. 6., 28. 6., 29. 6., 30. 6., 1. 7., 23. 8., 25. 8., 30. 8., 1. 9., 8. 9., 15. 9., 20. 9., 27. 9., 29. 9., 18. 10., 25. 10., 27. 10., 10. 11., 15. 11., 17. 11., 24. 11., 29. 11., 1. 12., 8. 12. in 13. 12. 2004 opravilo naroke za glavno obravnavo, ki je zaradi obširnosti zadeve še ni končalo.

11. Objektivni razlog za trajanje postopka je nedvomno predvsem v tem, da gre za obsežno kazensko zadevo, v kateri je obtoženih veliko število oseb (po podatkih sodišča 36).

Predmet obtožbe je (nadaljevano) kaznivo dejanje, ki ga je zakonodajalec uvrstil med hujša in družbi nevarna dejanja. Po presoji navedenega Ustavnega sodišča meni, da zaenkrat še ni mogoče ugotoviti, da sodišča glede na naravo zadeve ne bi delala dovolj hitro in da bi pripor trajal nerazumno dolgo.

Zato tudi ni mogla biti kršena pritožnikova pravica iz prvega odstavka 23. člena Ustave.

12. Pritožnik ne utemelji, v čem naj bi bili kršitvi tretje alineje 29. člena in 54. člena Ustave, zato ju Ustavno sodišče ni moglo preizkusiti.

13. Ker za zatrjevane kršitve ustavnih pravic očitno ne gre, Ustavno sodišče ustavne pritožbe ni sprejelo v obravnavo.

C.

14. Senat Ustavnega sodišča je sprejel ta sklep na podlagi prve alineje drugega odstavka 55. člena Zakona o Ustavnem sodišču (v nadaljevanju ZUstS) in prve alineje drugega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 93/03 in 98/03 - popr.) v sestavi: predsednik senata dr. Zvonko Fišer ter člana dr. Ciril Ribičič in dr. Mirjam Škrk. Sklep je sprejel soglasno. Ker senat ustavne pritožbe ni sprejel, je bila zadeva v skladu z določbo četrtega odstavka 55. člena ZUstS predložena drugim sodnicam in sodnikom Ustavnega sodišča. Ker se za sprejem niso izrekli trije od njih, ustavna pritožba ni bila sprejeta v obravnavo.

Predsednik senata

dr. Zvonko Fišer

Vrsta zadeve:
ustavna pritožba

Vrsta akta:
posamični akt

Vlagatelj:

Datum vloge:

20. 7. 2004

Datum odločitve:

4. 1. 2005

Vrsta odločitve:

sklep

Vrsta rešitve:

nesprejem ustavne pritožbe

Objava:**Dokument:**

US24243